

Provincie Noord-Brabant**GS Beslisdocument: Besluitvorming GS**

GS-Vergaderdatum 28 oktober 2025	Bespreking Besluitvormend	Vertrouwelijk Nee
Akkoord Concerncontrol	Urgent Nee	Case/documentnummer /
Programma Landbouw en Voedsel		Portefeuillehouder de heer M.P.M. Oudenhoven
Opdrachtgever/Programmamanager de heer 5.1.2.e		Telefoon/email 5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl
Auteur mevrouw 5.1.2.e		Telefoon/email 5.1.2.e 5.1.2.e @brabant.nl
Onderwerp Afhandelen aanvragen stalderingsbewijzen		

Voorstel

- De in december 2024 ingediende aanvragen om voorlopige stalderingsbewijzen op grond van de beleidsregel Omgevingsrecht af te wijzen;
- Hierop een uitzondering te maken voor de aanvragen die betrekking hebben op de realisatie van uitlopen voor pluimvee om te voldoen aan het Beter Leven Keurmerk en waar geen sprake is van uitbreiding van dieraantallen.
- De besluiten om af te wijzen op grond van voorstel 1 op te dragen aan de programma manager Landbouw en Voedsel
- De besluiten om een uitzondering te maken op grond van voorstel 3 ter besluitvorming aan GS aan te bieden.

Tekst Openbare Besluitenlijst

PM

Naam woordvoerder: 5.1.2.e

Aanleiding en doel

Binnen onze provincie kennen we de stalderingsregeling. Deze is opgenomen in de Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant. De stalderingsregeling vereist dat bij uitbreiding van veehouderijen elders in hetzelfde stalderingsgebied stallen worden gesloopt. Bij een uitbreiding van de oppervlakte van een hokdierenverblijf is een stalderingsbewijs een van de voorwaarden om een omgevingsvergunning te kunnen verkrijgen. In december 2024 zijn 83 aanvragen ingediend voor een voorlopig stalderingsbewijs. Slechts 9 daarvan voldoen aan de beleidsregel omgevingsrecht en zijn inmiddels afgehandeld. De overige 74 aanvragen voldoen niet aan de gestelde voorwaarden en moeten in principe worden afgewezen.

Sinds 1 januari 2024 is de stalderingsregeling gewijzigd. Het is niet meer toegestaan dat bedrijven die al hebben deelgenomen aan een Subsidieregeling, zoals de sanering varkenshouderijen (Warme sanering), staloppervlakte inzetten voor deze regeling.

Omdat door de beperkte beschikbaarheid van de 'reguliere' stalderingsmeters door andere beëindigingsregelingen in de agrarische sector de uitbreiding van hokdiervverblijven werd bemoeilijkt is begin 2024 aan de adviseurs gecommuniceerd dat er een coulanperiode van een half jaar zou gelden voor stalderingsmeters afkomstig van deelnemers aan de Warme saneringvarkenshouderij onder de voorwaarde dat aan alle overige beleidsregels moet worden voldaan. Ook na dat half jaar kwamen nog vragen binnen en in de veronderstelling dat dit nog slechts enkele aanvragen zou betreffen is in december 2024 aan de betreffende adviseurs via de mail en telefonisch gecommuniceerd om de coulanperiode onder dezelfde voorwaarden te verlengen tot 1 januari 2025. In december 2024 zijn er vervolgens 83 aanvragen ingediend.

Bij een eerste beoordeling van de aanvragen blijkt dat 74 aanvragen niet voldoen aan alle voorwaarden uit de beleidsregel en daarmee niet in aanmerking kunnen komen voor een voorlopig stalderingsbewijs. De adviseurs zijn hierover verontwaardigd omdat zij hadden verwacht dat de regeling zou worden aangepast.

Alvorens de grote hoeveelheid aanvragen in mandaat af te handelen is ervoor gekozen om dit dossier eerst in uw college ter besluitvorming voor te leggen met daarbij het voorstel om een uitzondering te maken voor aanvragen die betrekking hebben op realisatie van uitlopen voor pluimvee om te voldoen aan het Beter Leven Keurmerk zonder dat er sprake is van uitbreiding van het aantal dieren. Hierbij moet per aanvraag worden beoordeeld of hiervan sprake is hetgeen een zorgvuldige individuele beoordeling vereist.

Argumenten

1.1 De meeste aanvragen bevatten stalderingsmeters afkomstig van bedrijven die hebben deelgenomen aan de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (Warme sanering). Daarnaast zijn de dierenverblijven in veel gevallen niet gedurende drie van de afgelopen vijf jaar onafgebroken bedrijfsmatig gebruikt, wat een harde eis is in de beleidsregel omgevingsrecht. Deze aanvragen dienen dus in principe geweigerd te worden.

1.2 Sinds juli 2023 was bekend dat zowel de voorwaarde over de cumulatie met subsidieregelingen en de voorwaarde over de peildatum aangepast zou worden.

1.3 Bij het verlengen van de coulan tot 1 januari 2025 is duidelijk gecommuniceerd dat aan de overige vereisten uit de beleidsregel Omgevingsrecht voldaan moet worden;

1.4 Afwijken van de beleidsregel is een discretionaire bevoegdheid van GS, als een bepaling onredelijk uitpakt voor de individuele aanvrager. Inherent aan die afwijking is dat afwijken alleen mogelijk is in incidentele, onvoorziene omstandigheden. Deze afwijking is gemaakt waaruit blijkt dat, buiten de verzoeken die samenhangen met uitlopen bij vleeskuikenbedrijven, er geen reden is om de verzoeken toe te wijzen.

1.5 Voor de vleeskuikenbedrijven kan gesteld worden dat deze een groter belang hebben bij het wel kunnen gebruiken van de stalderingsmeters ten opzichte van andere bedrijven omdat Supermarkten hebben besloten dat alleen nog vlees van kippen wordt verkocht dat voldoet aan het Beter Leven-keurmerk. Om te kunnen deelnemen aan dit keurmerk moet bij een bedrijf een uitloop aanwezig zijn. Het niet kunnen realiseren van een dergelijke uitloop vanwege het ontbreken van stalderingsmeters heeft tot gevolg dat de vleeskuikens op een laagwaardigere manier worden gehouden en het vlees veelal naar het buitenland geëxporteerd zal worden. Dit is zowel vanuit bedrijfseconomisch oogpunt als vanuit het oogpunt van dierenwelzijn ongewenst.

Kanttekeningen

1.1 In januari 2025 is aan adviseurs telefonisch meegedeeld dat afwijzing van de aanvragen wordt overwogen vanwege het niet voldoen aan de gebruiksvoorwaarde. Dit leidde tot verontwaardigde reacties, dreiging met juridische stappen en het informeren van Provinciale Staten. Adviseurs hadden verwacht dat de regeling zou worden aangepast. Er heeft al een gesprek met enkele adviseurs plaatsgevonden. Dit heeft niet tot andere inzichten geleid. Bij afwijzing is het zeer waarschijnlijk dat er vragen aan de politiek zullen worden gesteld vanuit

Commented [MB1]: Wanneer hebben GS dit besloten? Met welke argumentatie? Gaat hier een precedentwerking vanuit?

Commented [DO2R1]: Geen GS-besluit. Ambtelijke afwijging vanuit praktische uitvoerbaarheid. Er was geen overgangstermijn opgenomen bij de aanpassing van de beleidsregel en het zou naar verwachting maar om een beperkt aantal dossiers gaan. Precedentwerking wordt niet verwacht omdat telkens duidelijk is gecommuniceerd dat de coulan maar voor een bepaalde periode zou gelden.

Commented [MB3]: Wat is er precies gecommuniceerd door wie? Kunnen hier rechten aan worden ontleend? Welk (juridisch) risico lopen we hier?

Commented [DO4R3]: Communicatie heeft gelopen via behandelend ambtenaar per e-mail en telefoon. Altijd duidelijk aangegeven dat aan eisen beleidsregel voldoen moet worden dus vertrouwensbeginsel speelt waarschijnlijk geen rol.

Commented [MB5]: Lijkt logisch gezien bovenstaande. Of niet? En waarom dan niet?

Commented [DO6R5]: Adviseurs hadden naar aanleiding van de toezegging van coulan andere verwachtingen dan wij. Adviseurs gingen er van uit dat de stalderingsregeling aangepast zou worden maar daar is nooit sprake van geweest. Daarnaast is de verontwaardiging ontstaan omdat tijdens de laatste verlenging van de coulanperiode al duidelijk was dat bij gebruik van stalderingsmeters afkomstig van deelnemers aan de Warme Sanering varkenshouderij niet voldaan werd aan de eis dat de stallen gedurende de laatste vijf jaren nog drie jaar in gebruik moeten zijn geweest. Hier hebben ze wel een punt. Maar dit neemt niet weg dat wel duidelijk is aangegeven dat aan de overige eisen van de stalderingsregeling voldaan moet worden. De adviseurs hadden er dus van op de hoogte kunnen zijn dat de betreffende meters niet ingezet konden worden.

Commented [MB7]: Waarom nu pas dit dossier? Wat is er in de tussentijd gedaan? Lopen we nog risico's gezien de doorlooptijd?

Commented [DO8R7]: Aan de adviseurs (die namens de bedrijven de aanvragen hebben ingediend) is teruggekoppeld dat de provincie voornemens was de aanvragen af te wijzen. Hierop hebben de adviseurs per brief gereageerd en is verzoekt om overleg. Dit overleg heeft op 20 augustus plaatsgevonden. In vervolg hierop is nog informatie toegezonden door de adviseurs, welke door ons is beoordeeld en vervolgens hebben we het GS-dossier voorbereid.

Commented [MB9]: Moet of moest? Is het al gedaan?

Commented [DO10R9]: Dit moet nog worden gedaan. We willen eerst afstemmen in GS of ze het eens zijn met de voorgestelde richting (afwijzen aanvragen, behoudende de aanvragen die zien op uitlopen bij vleeskuikens). Daarna moeten we nog per aanvraag voor de vleeskuikens goed beoordelen of er geen sprake is van een toename van dieraantallen en of de uitbreiding alleen een uitloop betreft.

Commented [MB11]: Argumenten en kanttekeningen zijn niet juist genummerd. Deze moeten aansluiten bij de beslispunten. Ook ontbreken de kopjes.

Commented [DO12R11]: Is aangepast in het document dat ik heb doorgestuurd.

de adviesbureaus. Er is eerder namens verschillende adviseurs al een brief ingekomen over deze kwestie. Ook zullen er vermoedelijk bezwaar- en beroepsprocedures gestart worden.

1.2 De uitbreidende ondernemers hebben inmiddels stalderingsmeters gekocht (op eigen risico) die bij afwijzing niet meer elders inzetbaar zijn. Men zal deze "schade" op de provincie willen verhalen (schatting volgens adviseurs ca.10 miljoen en er is voor ca 1,7 miljoen aan stalderingsmeters aangekocht door de verschillende aanvragers). Risico op toewijzing schatten wij echter laag in, omdat adviesbureaus voor eigen rekening en risico's meters hebben aan- en verkocht. Daarnaast is een schadepost van een dergelijke omvang zeer **onwaarschijnlijk**

1.3 Mogelijkheden tot uitbreiding van een hokdierverblijf zijn op dit moment nagenoeg nihil aangezien er nauwelijks 'reguliere' stalderingsmeters beschikbaar zijn als gevolg van allerlei beëindigingsregelingen. Als geen stalderingsbewijzen worden afgegeven kunnen de betreffende veehouderijen de door hun gewenste ontwikkeling niet uitvoeren. Omdat uitbreidingen van bedrijven op dit moment toch nagenoeg onmogelijk zijn vanwege de problematiek omtrent het verlenen van omgevingsvergunningen voor Natura 2000-activiteiten, zijn de gevolgen hiervan voor de bedrijven op dit moment **beperkt**.

Bevoegdheid

GS is bevoegd om de aanvragen voor stalderingsbewijzen af te wijzen dan wel toe te kennen.

Op grond van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan van een beleidsregel worden afgeweken door GS als sprake is van gevolgen die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen

Financiën en relatie met begroting

Er is geen relatie met de begroting.

Kosten/opbrengsten verbonden aan dit voorstel

Jaar	Bedrag	Ten laste/gunste van post	Product

Risico's en gevolgen

Juridisch: De argumenten en risico's zijn opgenomen in het dossier.

Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e

Financieel:

Niet van toepassing

Opgesteld in samenwerking met:

Europees:

Niet van toepassing

Opgesteld in samenwerking met:

Strategie & Kennis:

Niet van toepassing

Opgesteld in samenwerking met:

Commented [MB13]: Omdat? Wat is de argumentatie hierbij

Commented [DO14R13]: De adviseurs hebben deze bedragen genoemd, hoe ze tot deze bedragen komen is niet direct inzichtelijk. Wel is bekend hoeveel stalderingsmeters (157.864) nodig zijn voor de ingediende aanvragen en wat een stalderingsmeter gemiddeld kost (€ 8,45). Dan is een bedrag van 10 miljoen zeker niet realistisch. Daarnaast hebben de adviseurs (vermoedelijk) al meters aangekocht zonder dat ze hiervoor een koper hebben, dit is voor hun eigen rekening en risico.

Commented [MB15]: De eisen in de beleidsregel heeft de provincie niet voor niets gesteld. voor beslispunt 2 geldt dus dat uitzondering maken betekent dat dit doel niet/minder wordt gerealiseerd

Commented [DO16R15]: Staat er in het aangepaste document duidelijker in

Commented [MB17]: Voorleggen aan FPC

Personele capaciteit:	Niet van toepassing Opgesteld in samenwerking met:
Concerncontrol:	Opgesteld in samenwerking met:
Actieve communicatie:	We laten na de besluitvorming in GS aan de adviseurs weten wat we hebben besloten. Daarna zullen alle aanvragers een besluit ontvangen op hun aanvraag. Opgesteld in samenwerking met: 5.1.2.e
Urgent	Nee
Bijlage(n)	Corsa stuknummer document Bijvoegen voor GS
-	